

Lekcja 5

Tytuł: Kształtowanie relacji międzyludzkich w klasie

Ramy czasowe: 1 godzina

Liczba uczestników: Idealnie od 4 do 15 uczestników

Wyniki nauki:

1. Zrozumienie znaczenia relacji w klasie
2. Zdobywanie wiedzy jak budować relacje interpersonalne w klasie
3. Zapoznanie z niektórymi działaniami sprzyjającymi budowaniu relacji

Struktura lekcji:

Wstęp

Krótką aktywność wprowadzającą – może to być na przykład refleksja nad cytatem, omówienie pytania lub reakcja na dającą do myślenia wypowiedź. Poproś uczestników, aby zastanowili się nad tym stwierdzeniem.

Budowanie relacji interpersonalnych w klasie

Znaczenie relacji w nauczaniu języka obcego

Slajd 4

Prowadzący czeka, aż wszyscy będą mieli czas na samodzielne przeczytanie cytatu, a następnie czyta go na głos. Następnie należy zezwolić na otwartą dyskusję pomiędzy uczestnikami.

„Kiedy pielęgnujesz wartościowe relacje, nie tylko czujesz się lepiej i pomagasz swoim przyjaciołom poczuć się lepiej, ale przyczyniasz się do wzrostu radości, miłości i pokoju na świecie”.

– Tara Bianka

Co przychodzi ci na myśl, kiedy myślisz o relacjach międzyludzkich w klasie?

Slajd 5

Prowadzący pokazuje na tablicy następujący slajd. Uczestnicy pracują w dużych grupach. Prowadzący zachęca uczniów do dzielenia się pomysłami związanymi z danym tematem.

Budowanie relacji w grupach uczniów – pomiędzy nimi oraz pomiędzy nauczycielem a uczniami to kolejny przykład, który może przyczynić się do wzrostu inteligencji emocjonalnej uczniów. Nauczyciele języków powinni mieć świadomość, że relacje pomagają w procesie uczenia się, pomagają w przełamywaniu lęku w grupie oraz wzmacniają i prowokują wypowiedzi ustne na zajęciach. Budowanie relacji przyczynia się do motywacji, wszyscy potrzebujemy poczucia przywiązania do innych ludzi, kiedy możemy podążać za tymi samymi zainteresowaniami, celami, możemy dzielić się naszymi przemyśleniami i radością, a to w końcu daje nam poczucie pewności siebie i motywacji.

Relacje w klasie

- Wszystkie relacje wymagają czasu i wysiłku, także te w środowisku edukacyjnym
- Dobre relacje z nauczycielami pomagają uczniom poczuć większe poczucie przynależności i więzi ze społecznością szkolną
- Poczucie przynależności do społeczności sprawia, że uczniowie są bardziej zaangażowani w pozytywne działania

Treść

Slajd 6

Prowadzący prezentuje slajd i prosi uczestników, aby w parach wyrazili swoje pomysły i uczucia związane ze slajdem. Co oni sądzą o tych stwierdzeniach.

Relacje interpersonalne

Niektórych nauczycieli może dziwić fakt, że relacje mogą wzmacniać proces uczenia się i mogą mieć kluczowe znaczenie podczas nauczania grupy uczniów.

Stają się jeszcze ważniejsze w nauczaniu zdalnym, ponieważ budowanie ich w odosobnieniu może być trudne, ale nadal bardzo cenione przez uczących się.

Sesje te zaprezentują niektóre korzyści płynące z relacji, które wnoszą do procesu uczenia się oraz sposoby wzmacniania relacji interpersonalnych w klasie uczniów.

Slajd 7

Prowadzący pokazuje na tablicy następujące zdanie. Uczestnicy dzielą się na pary. Dostają kilka minut na omówienie wypowiedzi. Facylitator może poprosić ich, aby zastanowili się nad relacjami w swoim życiu i w klasie. Następnie prowadzący zaprasza uczestników do podzielenia się z resztą grupy ciekawymi pomysłami zaczerpniętymi z ich własnych doświadczeń w nauczaniu.

Znaczenie relacji

Relacje są ważne na każdym etapie i w każdej dziedzinie życia ucznia. Wykazano, że przyjaźnie, które są nieformalnymi i dobrowolnymi związkami między uczniami, pozytywnie wpływają na:

- wydajność
- kreatywność
- satysfakcja
- zaangażowanie organizacyjne
- zaangażowanie
- spójność zespołu

(Morrison & Cooper-Thomas, 2015).

Relacje ze studentami mogą pomóc im w rozwoju naukowym i społecznym.

Slajdy 8,9

Facylitator może podzielić uczestników na małe grupy i pozwolić każdej grupie przeprowadzić krótkie dyskusje na temat Wskazówki dla nauczycieli: Budowanie relacji z uczniami. W ciągu pięciu minut należy podzielić się możliwymi odpowiedziami, jakie wymyślili uczestnicy, z resztą grupy. Po uzyskaniu odpowiedzi prowadzący pokazuje na tablicy złożone stwierdzenia – kilka wskazówek, jak budować relacje z uczniami.

Wskazówki dla nauczycieli: budowanie relacji z uczniami

- Zapamiętaj imiona swoich uczniów.
- Spędzaj czas z uczniami, poznaj informacje o ich hobby, rodzinie itp.
- Bądź miły i pozdrawiaj uczniów; bądź otwarty na współpracę i okazuj empatię.
- Organizuj spotkania klasowe, jeśli to możliwe, twarzą w twarz lub online
- Angażuj się w aktywne słuchanie, gdy coś ci mówią.

Wskazówki dla nauczycieli: budowanie relacji z uczniami

- Bądź z nimi szczerzy.
- Stwórz atmosferę, w której można się nie zgadzać.
- Przyznaj się, kiedy popełnisz błąd i przeproś.
- Użyj silnych umiejętności komunikacyjnych
- Okazuj wdzięczność za swoje relacje.

Slajd 10

Prowadzący pokazuje ten slajd 10, aby lepiej zrozumieć poznane wcześniej koncepcje, Ustanawianie relacji nauczyciel-uczeń.

Wskazówki dla nauczycieli: budowanie relacji z uczniami

- Poznaj ich historię
- Wyraźnie cenij ucznia bardziej niż treść
- Zauważaj to, co najlepsze w każdym uczniu
- Graj w gry
- Pozwól uczniom siebie poznać

Slajd 11

Prowadzący pokazuje slajd, jak nawiązać relację nauczyciel-uczeń

Nawiązywanie relacji nauczyciel-uczeń

- Stwórz atmosferę w klasie, która jest zarówno zachęcająca, jak i opiekuńcza dla uczniów
- Zapewnij uczniom pomoc emocjonalną.
- Bądź świadomy uczuć i potrzeb uczniów.
- Pokaż uczniom, że Ci na nich zależy
- Postaraj się zrozumieć punkt widzenia uczniów
- Bądź uprzejmy i traktuj innych sprawiedliwie
- Stworzenie poczucia przynależności wśród uczniów poprzez wspieranie zdrowych relacji z rówieśnikami i wzajemnego szacunku (Pedlar, 2018)

Przykładowe działania

Zapewnij krótkie, angażujące ćwiczenia, aby zademonstrować, w jaki sposób można zastosować swoją koncepcję i powielić ją w klasie

Slajd 12

Prowadzący pokazuje slajd i zaprasza uczestników, aby podzielili się z resztą grupy ciekawymi pomysłami zaczerpniętymi z ich własnych doświadczeń w nauczaniu, na temat ćwiczeń, które wykorzystują w klasie do budowania relacji lub zajęć, które ich zdaniem mogą być skuteczne w budowaniu relacji.

Slajd 13

Facylitator prosi uczestników o wykonanie jednego z tych ćwiczeń przełamujących lody, poproś ich, aby wstali i powiedzieli komplement dwóm innym uczestnikom. Po zakończeniu ćwiczenia prowadzący prosi uczestników o przemyślenia na temat ćwiczenia.

Przełamywanie lodów, aby rozpocząć lekcję

- Turn & Talk – uczniowie zwracają się do siebie i odpowiadają na pytanie lub dyskutują na dany temat.
- Pokaż im mapę pogody i zapytaj, jak się dzisiaj czują. Czy są słoneczni czy pochmurni? A może nawet burzliwi?
- Poproś uczniów, aby skomplementowali 2 innych uczniów w klasie.

Slajd 13

Następnie facylitator pokazuje inną opcję ćwiczenia budowania relacji. Facylitator prosi uczestników o wykonanie Gry „Tak jak ja” zgodnie z instrukcjami na slajdzie i prosi ich o refleksje po grze.

Slajd 14

I jeszcze jedno ćwiczenie, kilka przykładów pytań typu small talk, które nauczyciele mogą zadać swoim uczniom na początku lub na końcu zajęć, aby zbudować z nimi relację.

Działania związane z budowaniem relacji

Te gry i zajęcia mogą być wykorzystywane do ćwiczenia mówienia, a także do pracy nad budowaniem pozytywnych relacji interpersonalnych wśród uczniów.

- Uczniowie mogą przeprowadzać ze sobą wywiady na określony temat.
- Każdy uczeń pisze fakt o sobie i przekazuje go nauczycielowi, następnie uczniowie muszą odgadnąć, kto to napisał.
- „Tak jak ja” – uczniowie ustawiają się w kręgu i mówią coś o sobie (np. Mam 45 lat). Jeśli stwierdzenie jest prawdziwe w przypadku innych uczniów, wstają i mówią „tak jak ja!”. Następnie następny uczeń mówi o swoim fakcie i tak dalej.
- Dwie prawdy i kłamstwo – Uczniowie wpisują 2 fakty prawdziwe i 1 fałszywy o sobie, następnie pozostali uczniowie muszą odgadnąć, który z nich jest fałszywy.

Wnioski

Powinno to być ćwiczenie podsumowujące, najlepiej kilka pytań dla refleksji, które skłonią nauczycieli do zastanowienia się nad tym, czego się nauczyli i jak odnosi się to do ich własnego nauczania.

Slajd 15

Prowadzący prosi uczestników, aby odpowiedzieli na kilka pytań otwartych, aby uzyskać głębsze zrozumienie procesów myślowych uczniów i ich refleksji na temat tematu warsztatu. Prowadzący przedstawia główny punkt warsztatu.

Pytania dotyczące budowania relacji

Oto kilka przykładów pytań, które możesz zadać swoim uczniom na początku lub na końcu zajęć, aby zbudować z nimi relację.

- Która część lekcji była dla Ciebie najciekawsza?
- Czy zrobiłeś coś fajnego w ten weekend?
- Czy jadłeś lub ugotowałeś ostatnio coś dobrego?
- Masz jakieś zwierzęta domowe?

Slajd 16

Prowadzący omawia z uczestnikami wnioski z całego warsztatu.

Podsumowanie

- Klasa sprzyja uczeniu się, gdy uczniowie czują się komfortowo i akceptowani
- Pogawędki, śmiech i poznawanie swoich uczniów mogą wiele zdziałać
- Co jeszcze robisz, aby nawiązać dobre relacje w klasie?

Bibliografia i zasoby do dalszej nauki

W tym miejscu należy podać Źródła, z których pochodzą informacje oraz, jeśli ma to zastosowanie, zasoby, dzięki którym można dowiedzieć się więcej na temat sesji.

- DISC Profile. (n.d.). The DISC model. <https://www.discprofile.com/fac-sup/fac-tips/model>
- Zhou, J. (2022, January 20). The power of relationships in schools. Psychology Today. <https://www.psychologytoday.com/intl/blog/sense-belonging/202201/the-power-relationships-in-schools>
- Morrison, R., & Cooper-Thomas, H. (2015). Coaching in organizations: A literature review and research agenda. Journal of Coaching in Organizations, 3(2), 94-112.
- Lencioni, P. M. (2002). The five dysfunctions of a team: A leadership fable. Jossey-Bass. ISBN: 978-0787960759

Uwagi dla moderatora:

Notatki te powinny dotyczyć zarówno formatu internetowego, jak i bezpośredniego.

*Prowadząc warsztaty i prosząc uczestników o wyrażenie swoich opinii i pomysłów, pamiętaj, że nie ma dobrych i złych odpowiedzi. Jako facylitator nie możesz oceniać uczestników. Uczestnicy pochodzą z różnych środowisk, mają różnorodne doświadczenia i mogą mieć bardzo różne punkty widzenia. Niektórzy z nich mogą nie być zbyt chętni do aktywnego uczestnictwa, co jest również dopuszczalne. **Podczas prowadzenia warsztatów online możesz użyć Mentymetru lub Koła Imion jako Ćwiczenia przełamującego lody lub Miro do dowolnego rodzaju burzy mózgów.***

Materiały do druku:

Materiały nadające się do wydruku, takie jak arkusze ćwiczeń, należy umieścić na osobnej stronie po notatkach prowadzącego, aby można je było łatwo wydrukować.

Relacje są ważne na każdym etapie i obszarze życia uczniów. Wykazano, że przyjaźnie w szkole, czyli nieformalne i dobrowolne relacje między uczniami, pozytywnie wpływają na wyniki, kreatywność, satysfakcję, zaangażowanie organizacyjne, zaangażowanie i spójność zespołu (Morrison i Cooper-Thomas, 2015). Relacje z uczniami mogą pomóc im w rozwoju naukowym i społecznym. Cechy spójnego zespołu to zaufanie, konflikt, zaangażowanie, odpowiedzialność i wyniki. Każde zachowanie w modelu opiera się na poprzednim i wspiera inne. (model Lencioniego).

Niestety budowanie relacji nie jest łatwe, gdyż niektóre grupy są dysfunkcjonalne, nawet te doskonale zarządzane, z wykwalifikowanymi nauczycielami i doskonałym środowiskiem. Dzieje się tak dlatego, że zawsze występuje czynnik ludzki, a wszyscy uczniowie są tylko ludźmi, ze wszystkimi swoimi wadami.

Według Lencioniego według dysfunkcji zespołowych istnieje kilka obszarów, które wymagają dopracowania, aby zbudować dobre relacje w grupie uczniów. Być może nauczyciele będą musieli skupić się na następujących aspektach:

1. **Zaufanie** - ma kluczowe znaczenie podczas budowania relacji w środowisku uczenia się. Następnie pojawia się brak zaufania, a każda relacja staje się niemożliwa. Zaufanie daje uczniom pozwolenie na

bycie bezbronny, pokazanie innym uczniom swoich słabości, przyznanie się, że potrzebują wyjaśnień lub czegoś nie rozumieją. Kiedy zaufanie nie zostanie zbudowane, uczniowie będą wahać się, czy poprosić o pomoc lub zaoferować ją, będą unikać konstruktywnej informacji zwrotnej. Nie uda im się także uzyskać jasnego obrazu swoich intencji.

2. **Strach przed konfliktem** – gdy nie ma zaufania, uczniowie nie angażują się w kontrowersyjną dyskusję, ponieważ nie czują się bezpiecznie. Dzięki zaufaniu nawet konflikty mogą być konstruktywne, a uczniowie mogą poczuć się bezpiecznie. Potrafią wyrażać kontrowersyjne punkty widzenia i nie unikać ich, gdy brakuje zaufania.

3. **Brak zaangażowania** – uczniowie nie będą często poświęcać się, aby osiągnąć wyniki jako grupa. Kiedy jednak pojawia się zaufanie i konflikt, uczniowie podążają za wybraną ideą i ją wspierają.

4. **Odpowiedzialność** – bez zaangażowania nie da się osiągnąć odpowiedzialności uczniów. Kiedy są zaangażowani, są odpowiedzialni i szanują wkład innych członków.

5. **Wyniki** – uczniowie mają swoje osobiste cele związane z edukacją i zawsze są one ważniejsze od celu całej klasy. Kiedy w klasie panuje odpowiedzialność, znacznie łatwiej jest wszystkim uczniom podążać za wspólnym celem, wspólny cel stanie się ważniejszy niż osobisty cel jakiegokolwiek jednostki i wszyscy poczują się nagrodzeni poprzez bycie częścią wyników.

<https://www.discprofile.com/fac-sup/fac-tips/model>